"Published and distributed under permit (No. 534) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Accepteance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917, autorized on July 12, 1918."

DARBININKAS

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄ-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis

Metams $3.00
Bostone ir apylinkėj met. $4.00
Užrubežyj metams $4.25

"DARBININKAS," 242-244 W. Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

VOL. IV, No. 113 (293). UTARNINKAS, RUGSĖJO 30 D., 1919. KAINA 3 CENTAI.

Netrukus prasidės.

DERYBOS BAIGIAMOS.

Lietuvių Prekybos Bendrovė, per Romaną ir Karosą gavusi Lietuvos valdžios įgaliojimą užtraukti tarp Amerikos lietuvių Lietuvos valdžiai milijono dolerių paskolą, tuoj pradėjo derybas tame reikale su Bostono Shawmut National banka. Šita banka yra didžiausia Naujojoj Anglijoj ir viena didžiausių Suvienytose Valstijose. Ji gavusi lietuvių propoziciją užtraukimo paskolos reikale rimtai priėmė tą propoziciją. Tuoj pradėjo daryti tam tikrus susižinojimus su Washingtono valdžia ir tt. Diena po dienai viskas bus pabaigta ir kampanija už pirmą Lietuvos Valstybės paskolą tarpe Amerikos lietuvių netrukus prasidės.

Darbas yra tvarkomas pagal amerikonų išbandytus būdus ir priemones. Daroma žygiai, kad visa kampanija eitų panašiai, kaip kad ėjo kampanijos už Suv. Valstijų paskolas.

Į Shawmut National banką suplauks visos paskolos, ji ves visus rokundus, išsiuntinės pakvitavones ir paskui Lietuvos Valstybės bonus, o Lietuvių Prekybos Bendrovė organizuos ir tvarkys kampanijas po kolonijas. Panašiai buvo daroma vedant už Suv. Valstijų valdžios paskolų kampanijas.

Jokių trukdėsių.

Iš to kas viršuje pasakyta kiekvienam aišku, jog negali būti kalbos apie tai ar valia Amerike traukti paskolą Lietuvos valdžiai? Arba ar nebus trukdymų iš valdžios ar kito ko? Nieko panašaus negali būti, jokių trukdymų nebus. Už Lietuvos Valstybės paskolą bus galinga finansinė įstaiga — Shawmut National banka, o už jos bus Washingtono valdžia.

Politiška reikšmė.

Lietuvos Valstybės paskolos užtraukimas Amerike turi didelę politišką svarbą. Viena tai yra Lietuvos vardo publikacija; antra tai yra ženklas, kad einama prie Lietuvos pripažinimo.

Vokiečiams paliepta išeiti iš Lietuvos.

VOKIEČIAI TURI APLEISTI LIETUVĄ.

Viršiausioji Alijantų Taryba rugsėjo 27 d. nutarė pasiųsti per maršalą Foch notą Vokietijos valdžiai reikalaujant, kad atšauktų savo kariuomenę iš Lietuvos.

Notoj pranešama, jog jei Vokietija neištrauks savo kariuomenės iš Lietuvos, tai provizijų ir reikmenų gabenimas Vokietijon ir visokios finansinės sutartys su Vokietija bus suturėtos.

Jau keletą kartų alijantai reikalavo, kad vokiečiai išsikraustytų iš Lietuvos. Vokiečiai vis išsisukinėdavo ir išsikalbinėdavo. Tai Amerikos taikos delegacijos perdėtinis Polk varėsi, kad pavartoti ekonomišką spaudimą prieš Vokietiją. Galų gale griebtasi tos priemonės.

Alijantai dabar pradėjo daugiau atsižvelgti į Pabaltijos tautų reikalavimus. Taip daro turbūt labiausia delto, kad tos tautos pradėjo jungtis ir pradėjo vesti taikos derybas su Rusijos bolševikų valdžia.

PLIENO DARBININKŲ STREIKAS.

Plieno sustreikavusieji darbininkai didina savo eiles. Iššaukė streikan dar vieno didžiulio plieno pramonės centro, būtent Bethlehem, Pa. To centro streikas prasideda rugs. 29 d.

Pereitą pėtnyčią senato komisija klausinėjo Gomperso apie plieno darbininkų reikalus. Per keturias valandas Amerikos Darbo Federacijos prezidentas buvo kamantinėjamas. Priparodinėjo, kaip plieno kompanijos per 25 metus iki pat europinės karės pradžios gabenosi iš Europos pigius darbininkus ir taip darydamos tikėjosi turėti neorganizuotus, paklusnius darbininkus, kuriuos lengviausia galima būtų išnaudoti. Gompers pasakė, kad ką kompanijos pasėjo, tą ir pjauja.

Nedėlioj Gompers buvo New Yorke. Jis pasakė, jog plieno darbininkų klausimą turbūt pakelsiąs prez. Wilson konferencijoj, kuri prasidės spalio 6 d.

"Plieno darbininkai laimės, nes jų reikalavimai teisingi," pasakė prez. Gompers. Sakė, kad viešoji opinija stoja į darbininkų pusę.

DEL PAGLEMŽTOJO CUKRAUS CHICAGOJE.

C. B. Ames iš valdžios pusės ir M. W. Feingold, vice-prezidentas J. Aron and Company, šiomis dienomis susitaikė link keturių karų cukraus, kuris buvo paimtas Chicagoje. Byla yra tuojaus pertraukta. J. Aron & Co. parduos cukrų su uždarbiu kurį leidžia Maisto Administracijos Reguliacijos. Feingoldas išsiaiškino teisių departmentui, kad toji bendrovė neturėjus jokio noro perviršuždirbti-prisiplėšti, ir reikalas tapo užbaigtas neužmetant nuožiūros ant J. Aron & Co. ir patenkinant teisių departmentą.

MĖSOS GAMINTOJŲ TEISMAS.

Vyriausis Prokuroras praneša kad teismas mėsos gamintojų prasidės Chicagos augščiausiam teisme 15 d. Rugsėjo mėnesio. John H. Atwood iš Kansas City paskirtas specijaliu vyriausio prokuroro asistentu veikti iš vieno su Izidoriu J. Kreseliu iš New Yorko ir Charles B. Morrison iš Chicagos. Jie jau buvo pirmiau paskirtais tame reikale specijaliais asistentais prie vyriausiojo prokuroro.

Geležinkelių darbininkų streikas Anglijoj.

VISIŠKAI SUSTOJO.

Visoje Anglijoje ir Škotijoje naktį iš pėtnyčios į subatą sustreikavo geležinkelių darbininkai ir traukiniai visiškai sustojo. Darbininkų streikas pilnas. Nereikėjo statyti nei pikietų. Per pirmąsias dvi streiko dieni viskas labai tvarkiai eina. Nėra jokių riaušių, jokios netvarkos.

Geležinkelininkų streikas turi neišpasakytas pasekmes visoje šalyje. Tas atsiliepia ir ant kitų valstybių. Traukiniams sustojus daug kitų dirbtuvių turi sustoti. Pirmiausia turi sustoti anglių kasyklos, nes nėra kur dėti iškasamų anglių. Kitos dirbtuvės turi greit sustoti, nes neatgabenama anglių ir neišgabenama išdirbiniai. Uostuose darbai turi sustoti, nes atgabentos prekės nespėjama traukais nugabenti. Visa šalis suparaližuota ir užjurinė pirklyba sutrukdyta. Kebliausia Anglijoj su maistu. Todel streikui kilus tuoj įvesta maisto kortelės.

Valdžia prisirengė aštrion kovon su streikininkais. Premieras Lloyd George paskelbė, jog šitas streikas nesąs šiaip jau paprastu streiku. Tai nesąs streikas, kad iš beširdžio darbdavio išplėšti gerenes algas. Sako, jog šis streikas esąs kasimasi po dabartinės valdžios pamatais ir noras įvesti perversmes.

RYGOS LIETUVIAI.

Jei kas panorėtų sužinoti visus bolševikų valdymo žiaurumus, įsitikinti jųjų negirdėtuoju ir teroru visais tais žvėriškumais, kuriais žmonės, nustojusieji visokio doros supratimo, kankina ir siunčia kuopomis, šimtais kitus pas Abraomą, o kitiems nuolat peilį galanda, tevažiuoja Rygon.

Ryga tatai bus tur būt, antrasai Petrapilis: ji matė ir bado ir visų teroro žiaurumų. Gyveno ji ir įvairių-įvairiausių okupacijų. Rygoj, toj gražuolėj, — jos kitaip ir vadinti negalima,—nuo senai lietuviai buvo susikūrę gausingą koloniją.

Ramiais laikais ten buvo lietuvių 40 tūkstančių ar dar daugiau.

Prieš bolševikams paimant buvo arti 15-20 tūkstančių. Dabar Rygoj lietuvių 10-12 tūkstančių.

Daugelis lietuvių čia turi savo turtą, kiti šiokį tokį "biznį" iš seno palaiko susirišę, susipainioję su Ryga, "surygėję" ir neveikiai tatai galės nutraukti su ja ryšius, o gal ir visai nenutraukš.

Jie, matyt didokai nuvargo, kaip kiti rygiečiai, tačiau gyvumo nenustoja.

Pirmiau ėjusių laikraščių dabar nė vienas, žinoma, nebeeina. Laikraščio klausimu jie susirūpinę, kadangi laikraštis galėtų patenkinti ne tik juos, bet ir Pakuršės gyventojus.

Lietuviškų laikraščių **jie visai negauna.** Bolševikams esant, lietuvius "globojo" Bogdanavičius, Mašiotas, Zorula, Šimkus, kurie dabar sako Lietuva pasilėpę yra. Vienas Rygos lietuvis man pasisakė, kad jis, kaip kitados matęs "Lietuvos Aidą," tai nuo to laiko nežinąs, kas Lietuvoj darosi ir kokie laikraščiai ten išeina.

Maža supratimo turi apie Lietuvos valdžios ir apskritai apie Lietuvos padėtį, apie paskolą, kurioje ir jie galėtų dalyvauti. Taip arti Latviai, Ryga ir taip sunkiai žinios pasiekia.

Draugijų gyvuoja "Žvaigždės" ir "Pašalpos"... Lietuviai susirūpinę tuo, kad negauna į Latviją pasiuntinio.

Mobilizaciją paskelbus, reikalinga yra išaiškinti savivaldybę.

Toliau miestas laiko dvi lietuvių mokyklas. Lietuviai Latvijos valdinybės nepriima. Del tos priežasties susidaro tam tikrų keblumų, kadangi svetimos valstybės valdinių miestas nebenorės toliau mokyklų laikyti.

Padeda miestas ir lietuvių našlaičių prieglaudai. Yra taip-pat lietuvių, kurie prarado nemaža savo turto, kurie taip-pat nori matyti pasiuntinį, į kurį norėtų visokiais reikalais kreiptis.

Be to, daugelis painiojasi ir šiaip visokiais reikalais, nori žinoti informacijų iš Lietuvos apie gyvenimo sąlygas, gauti leidimų važiuoti ten ir tt.

Įgaliotinių siuntimas į Latvių kraštą, kiek girdėt, Lietuvoj nuspręstas ir tai be galo nudžiugins Rygos lietuvius.

Lietuviai turi dvi vietas Miesto Dumoj: kunigas Latvis ir p. Žvėdris. Yra vieta lietuviui ir Latvijos Taryboje, kuri iki šio laiko dar tebėra tuščia.

Šiaip Rygos lietuviai kas palaiko dar savo apyvartos reikalą į jį įgrimzdęs, o daugių daugiausia susirūpinę "kasdienine" duona"; gauna jos daugiausia iš "krepšelninkų," kurių plentas ir keliai lūžta benešant maistą iš Lietuvos Rygai ir Mintaujai. Rygą dažnai atlanko mūsų sodiečiai, kurie čia veža miltus, lašinius, o Rygoje dar suranda vieną kitą ūkio padargą nusipirkti, perkasi ir "poniškų meblių," kurių Ryga turi.

Vl. Parausvinis.

MARIAMPOLĖ.

Sekmadienį rugp. 24 d. Mariampolėj bus mitingas — protestas prieš lenkų žygiavimą į Lietuvą.

MAISTO PRODUKTAI EINA PIGYN.

Teisių Departmento iš Fair Price Committee iš dvylika valstijų gauti pranešimai parodo, kad maisto kainos pas smulkiuosius pardavėjus sumažėjo 10 nuoš. ar 15 nuoš. Iš keturių valstijų pranešimai parodo, kad kainos sumažėjo ant 2 nuoš. iki 5 nuoš. pas pardavėjus dideliais skaičiais. Išskyrus tik mažesnes vietas, drabužiai ir kiti rekialingieji pragyventi dalykai neatpigo.

GAL STREIKUOS.

Pacifiko pakrantėse laivų statytojai rengiasi streikan. Tokių darbininkų yra apie 200.000.

KAIP DABAR ATRODO LIETUVA.

[IŠ KELIONĖS PO LIETUVĄ ĮSPŪDŽIAI]

Iš Kauno į Anykščius.

Apsipažinęs su Kaunu, valdiškų įstaigų ir ministerijų padėjimu, nutariau Kauną kelioms dienoms apleisti ir aplankyti savo tėviškę-gimtinę Anykščių parapijoje, Utenos pavieto ir pažiūrėti kaip namiškiai gyvena.

Iš Kauno miesto komendanto leidimą išvažiuoti ir vėl grįžti Kaunan gavau lengvai. Kiekvienas Kauno gyventojas važiuojąs bile kokiais reikalais iš Kauno be leidimo negali išvažiuoti. Taip-pat turi gauti leidimą grįžti atgal. Vėliau buvo išleista valdžios įsakymas, kad kitų šalių piliečiai norintieji apsigyventi Kaune, turi gauti leidimą iš vidaus reikalų ministerijos ir Kauno miesto komendanto .

Pasus Lietuvoje privalo turėti kiekvienas Lietuvos pilietis: vyrai ir moterys. Tokia tvarka buvo užvesta vokiečiams šeimininkaujaunt Lietuvoje, ta pati liko ir lietuviams savo valdžią įsisteigus, tik pasai prie lietuvių valdžios išduodami lietuvių kalba.

Gelžkeliu važiavimas.

Geležinkelius Lietuvoje dabar valdo patys lietuviai. Vagonai vokiški; rusiškų vagonų Lietuvoje neužsiliko. Vagonai visi vienodi; pirmos ir antros klesos nėra; nors ant durių užrašai padaryta ir pažymėta, kad čia antra o ten trečia klesa, bet ineik į vagonus ir antroje ir trečioje klesoje tas pats, tik antroje klesoje brangiai mokėti reikia. Sėdynės skersai medinės, langai išdaužyti. Stiklų Lietuvoje nėra.

Nežiūrint tų visų nepatogumų lietuvišku geležinkeliu važiuodamas jautiesi kaip namie. Savi žmonės, su valdininkais gali lietuviškai susikalbėti, bet yra ir tokių valdininkų, kurie mėgsta rusiškai ar lenkiškai pakalbėti.

Iš Kauno, su broliu kunigu Miku iš Raseinių susitarę, išvažiavome liepos 30 d. 10 val. ryto. Kiek teko pamatyti iš vagono laukų, Lietuvos ūkininkų laukai visur apdirbti, derlius geras. Gyvulių kaip kitur taip ir čia ant laukų matosi mažai.

Ant geležinkelio stočių teko pamatyti Lietuvos kaimiečių labai vargingai pasirėdžiusių, pusbasių, tik lietuviai kareiviai, kurių kiekvienoje stotyje kelis ar keliolika matai, atrodo geriau. Kareiviai pasirėdę įvairiai. Daugelis nešiojo uniformas iš paprasto naminio pilko ar rusvo milelio, kiti pasirėdę valdžios išduotomis pilkomis uniformomis, yra vokiečių uniforma pasipuošusių ir apsivilkusių civiliai tik diržu persijuosusių. Karo kapelionas kunigas Garmus, kurį suėjau Kaune, Amerikos armijos karininko uniformą nešioja.

Panevėžyje.

Panevėžį pasiekėme be jokių kliūčių ir patirę, kad siaurojo geležinkelio traukinys tik ant rytojaus Anykščių link eina, apsistojome viešbutyj prie Bajorų gatvės. Pirmiausiu mūsų darbu buvo pažiūrėti kaip Panevėžis atrodo. Išėjome po miestą pasivaikščioti. Panevėžio miestas atrodo gerai. Sugriautų namų miesto centre nėra. Intaisytas sodnas-parkas prie buvusio 'Vogzalnos" gatvės daro labai malonų įspudį ir čia vakarais sueina pasivaikščioti miestelėnai ir nuo dienos vargų pasilsėti.

Lietuvių kareivių Panevėžyj daug.

Prie senosios bažnyčios kitokį reginį pamatėme. Mokyklų ir prieglaudų parapijos lėšomis pastatytų nebėra. Gaisras jas visas sunaikino. Nukentėjo nuo gaisro didelė dalis vadinamos "Fermos" ir visi namai bažnyčios apielinkėje. Bažnyčia ir klebonija išliko sveikos.

Aplankėme kunigą Stakauską kleboną ir buvusį Liepojos gimnazijos kapelioną ir trumpą valandėlę su juo pasikalbėję, nuėjome į Panevėžio miesto komendantūrą, kur mano brolis vieną reikalėlį turėjo atlikti. Valdininkai greit ir labai mandagiai viską išpildė.

Iš komendantūros užsukome į krikščionių demokratų kliubą, kur suradome gerą lietuvišką valgyklą, gražų knygynėlį ir keletą švariai užlaikomų svečiams kambarių. Pietus gavome skanius ir užmokėjome tik po 10 markių. Kliube susipažinome su krikščionių demokratų veikėjais ir iš jų patyrėme kad Panevėžio lietuviai smarkiai dirba, rengia Lietuvos kariuomenės naudai rinkliavas ir visomis pajėgomis remia Lietuvos Valstybės kurimo darbą. Poni Masiulienė knygyninko žmona daug darbuojasi tarpe moterų. Nakvojame Panevėžyj.

Nelaimė ant geležinkelio.

Sekančią dieną atsikėlėme anksti ir pasigavę vežiką nuvažiavome į siaurojo geležinkelio stotį, bet koks mūsų buvo nusistebėjimas kuomet sužinojome, kad traukinys į Anykščius neina šiandieną ir nėra žinios kada eis. Ties Troškūnais su traukiniu atsitiko kokia tai nelaimė ir kol jį pataisys praversią keletą dienų. Laukti negalėjome ir greitai apsisukę nuėjome į kitą stotį, nusipirkome bilietus ir išvažiavome į Subačių, iš kur tikėjomės kokiais nors keliais dasigauti į Anykščius arba Vabalninkus. Iš Panevėžio važiuodami į Subačių ir-gi gerėjomės geru derliu.

Pėsti.

Į Subačių atvykę su naujais nepatogumais susipažinome. Iš stoties važiuoti toliau arklių negalėjome pasisamdyti, nes nei vieno vežiko nebuvo. Pėsti, lietui gerokai vilgant, su krepšiais rankose, nuklampojome į netoli esantį kaimelį, kur užėję į vieną grinčią paklausėme pasisukusios moteriškės ar negalima gauti arklių iki Subačiaus miestelio davažiuoti. Visame mūsų kaimelyj sako, tik vienas arklys yra ir vargiai tamstos ir tą gausite. Savininkas arklio niekur nevažinėjęs. Važiuos ar nevažiuos vis-gi mes pasiuntėme namų šeimininkės vaiką pasiteirauti. Už valandėlės sugrįžęs atnešė atsakymą, kad del keletos rublių tokiuo biauriu oru nemanąs trankyties kelis verstus.

Mūsų padėjimas buvo tiesiog neužvydėtinas. Nakvoti kaimelyj nesinorėjo. Pėstiems eiti nepatogu, lietus vis smarkiau pradėjo lyti. O kaimelyj, dvaro kumečiai arklių neturėjo. Bet teisingai sako lietuvių priežodis: "be vargo nebus ketvergo." Taip ir su mumis atsitiko. Sužinojome nuo šeimininkės jog už pusės versto pasiturįs ūkininkas turįs porą arklių gyvena ir prie to esąs labai geras žmogus. Einame pas jį ir gauname arklį. Ūkininko sūnus tik ką sugrįžęs iš Rusijos mus nuvežė į Subačių ir nei kapeikos neėmė.

Subačiuj.

Berods jau buvo 12 val. nakties kaip dasigavome pas kugą Kazlauską Subačiaus kleboną, kuris mus nuoširdžiai priėmė, pavaišino ir nakvynę suteikė.

Nakties laiku Subačiaus miestelio išvaizdos negalėjome pastebėti, bet ant rytojaus pamatėme, kad iš gražios mūrinės klebonijos belikę griuvėsiai ir bažnyčia labai apdaužyta. Kiti miestelio gyvenimai sveiki. Subačiaus parapijos žmonės labai nuvarginti rekvizicijų daromų vokiečiais, o paskui raudonarmiečiais. Daugiausia žmonės ant savųjų bolševikų nusiskundė. Latviai ir rusai skriaudę, bet jų dar galima buvo atsiprašyti, bet nuo lietuviškų komisarų nieko negalima buvo paslėpti. Prie lietuvių dabartinės valdžios žmonės pradeda kiek atsigauti, nors ūkininkams žemės dirbimo įrankių stoka. Apie drabužius, batus, cukrų nėra ko ir sakyti. Tie daiktai retenybė. Jų trūksta visoje Lietuvoje.

Surdegio vienuolynas.

Iš Subačiaus neturėdami jokios progos į Vabalninkų pusę pasukti, klebono arkliu nuvažiavome į Surdegį seniau garsų rusų vienuolyną, o dabar lietuvišką katalikų parapiją, kurios klebonu yra kun. A. Meškauskas, pas kurį apsistojome pasilsėti ir pietų pavalgyti ir sykiu gauti arklių tolimesniai kelionei. Arklio Subačiaus klebonas neturi. Pasitenkinome pietumis ir rusų buvusio vienuolyno apžiūrėjimu. Arklį pasilaikėme Subačiaus klebono.

Surdegio karas labai nepalietė, tik rusų vienuolius po platųjį pasaulį išvaikė ir jų turtus išgrobė kas norėjo. Vokiečiai išvežė visus baldus, kurių būta labai gerų ir brangių. Rusai vienuoliai gyveno Surdegyje bajoriškai ir iš gausiai plaukusių aukų iš visos Rusijos turto buvo prisikrovę daug Rusai maldininkai daug gerybių Surdegio vienuoliams sunešdavo. Dabar Surdegio vienuolynas tuščias.

Viename buvusio vienuolyno name užlaikoma vaikų našlaičių prieglauda, kuriame randasi keli šimtai vaikų. Juos prižiūri kelios moterys. Drabužių ir maisto vaikams trūksta.

Bažnytėlė Surdegio maža, miestelio beveik nėra, tik keli kaimai apielinkėje randasi. Prie buvusio vienuolyno didelis ir gražus sodnas stovi ir nuo vaisių šįmet medžių šakos linksta.

Atsisveikinę su Surdegiu nukeliavome į Troškūnus, kur gavę arklį išvažiavome į Anykščius. Pakeliui nepaprast-

(Pabaiga ant 2-ro pusl.)

DARBININKAS

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES
Yearly $3.00
Boston and suburbs 4.00
Foreign countries yearly 4.25

"Entered as second-class mater Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

JAU EINA.

Kova.

Kovos lauke darbininkų lavonai guli. Darbininkų kraujas pasiliejo. Darbininko kraujas kapitalizmui mirties šmėkla.

Galiūnai.

Galiūnai kaujasi. Pradžia kovos smarki, baisi, kruvina, arši.

Bet ar darbininkai griebėsi ginklo, ar jie bandė ką nukauti? Ar jie norėjo kraujo, kurs pasiliejo? Ne. Taip atsitiko delto, kad kaujasi teisybė su neteisybe, išnaudojami su skriaudėjais, išnaudotojais, su kraujageriais kapitalistais, su amžinais darbininkų klesos priešais ir neprieteliais. Teisybė plieno darbininkų pusėje; neteisybė, persekiojimai kapitalistų pusėje.

Kovos trimitas žaibo greitumu perbėgo po visus plačios Amerikos pasviečius. Jisai ėjo nuo miesto iki miesto, nuo dirbtuvės iki dirbtuvės, jo aidas skambėj kiekvienuose namuose nuo pastogių iki sklepų — priplėkusių sklepinių lindynių, kur tik randasi kokia žmogysta turinti širdį ir darbininkiško proto nors biskelį, visur tos širdys sudrebėjo, suvirpėjo, greičiaus ir karščiaus musti pradėjo, pradėjo plakti taip, kaip geriems kareiviams plaka ruošiantis užimti priešų nuo senų laikų apgyventas tranšejas ir pozicijas.

Per tiek metų plieno išdirbystės darbo vergai liejo prakaitą, kruviną savo prakaitą. Savo pūslėtomis kruvinomis rankomis krovė kapitalistams šimtus milijonų ir milijardus dolerių, o patys suso, skurdo, vargo ir iš persikamavimo, persidirbimo ir nesveikų darbo apystovų žuvo kaip musės, arba išlėto nyko, džiūvo, stilbo.

Tokie Carnegie ir Co. nežinojo turtų galo, o darbininkai kentė. Turtigiausioje pasaulio šalyje Amerikoje neturėjo užtektinai ko pavalgyti, kuomi apsirėdyti, nes jų uždarbis buvo permažas palei šių laikų v sokių kainų pakilimo.

Neiškentę darbo vergai, pareikalavo algų pakėlimo, pareikalavo teisės susiorganizuoti, pareikalavo trumpesnių darbo valandų, kad po neišpasakytai sunkaus darbo galėtų atsilsėti. Juk plieno dirbtuvėse yra sunkūs darbai, o valandos ilgiausios.

Čia tai ir kilo visa tragedija. Kur tau tiks tokiems plieno išdirbystės karaliams, kad darbo žmonės išdrįso jiems pastatyti savo teisingus reikalavimus. Nei kalbėti nenori. Kągi darys darbininkai — išėjo ant streiko. Sustreikavo keliose vietose ant syk ir streikas plečiasi gaisro greitumu visoje Amerikoje. Jau trečią dieną nuo pradžios streiko streikavo vien tik plieno išdirbystėje dirbančių darbininkų daugiau kaip 400.000 ir netoli tiek kitokių išdirbysčių darbininkų unijistų, kurių darbai daug maž rišasi su plieno išdirbystės darbais — šie pastarieji išėjo į streiką todel, kad plieno išdirbystės darbininkams prigelbėti, laimėt streiką.

Toks darbininkų solidariškumas turi atnešti gerus pasekmes ir atneš.

Jeigu kapitalistai nenusileis gražiuoju ir neišpildys darbininkų teisingų reikalavimų, tai darbininkai juos prispirs tai padaryti.

Bet kol kas, kol plieno išdirbystės darbininkai kovoja, mes visi privalome jiems kuomi galime prigelbėti, nes jų laimėjimas — visų darbininkų laimėjimas. Juo mes juos labiau paremsime, juo jiems bus geriau ir drąsiau kovoti.

Šiandien jie kovoja, o rytoj gal prisieis kovot mums. Šiandien mes jiems padėkime, o rytoj padės jie mums. Turi būti tarp darbininkų **tokia vienybė, kad visi už vieną, vienas už visus.** Tuomet tiktai visus streikus laimėsime ir kapitalizmas bus visiškai įveiktas, apgalėtas, nuginkluotas ir nukautas.

Pagalvok brolau ir sesele ar daug ir kuomi gali prisidėti prie šio streiko laimėjimo. — Prisidėk.

F. V.

KAIP DABAR ATRODO LIETUVA.

(Pradžia ant 1-mo pusl.)

tą mums reginį pamatėme. Iš Vokietijos grįžo tėvynėn karo laiku prie darbų išvaryti lietuviai vyrai. Susirūpinusiais veidais, apnešiotomis drapanomis prisidengę, basomis kojomis išlengvo slinko keliu, mažais ryšuliais nešini. Tyliai be dainos, be juoko grįžo mūsų vyrai į tėvynę.

Nutrūko kalba, koks tai nepaprastas skausmas dilgtelėjo mano krutinėje...

Anykščiuose.

Iš Anykščių miestelio mažai kas liko. Jau ištolo, besiartinant prie Anykščių, pastebėjome, kad bažnyčios bokštų, kurie seniau už kelių verstų švietė, nebėra. Nugriauti visai. Įvažiavus į miestelį matai, kur pirmiau buvo gražūs mūrai ir krautuvės, akmenų krūva. Turgavietė žole užaugusi. Pakraščiais užsiliko namai ir ūkininkų sodybos, bet miestelio viduryj griuvėsiai.

Nuskriaudė ir labai nuskriaudė Lietuvos šalį žiaurusis karas ir nejučiomis kįla klausimas, kas tas skriaudas išlygins, kas atmokės už ašaras ir nekaltą mūsų tautiečių kraują, kurių daug karo laiku Lietuvoje pasiliejo. Ir kada bus galas? Aukų jau rodos perdaug buvo.

Anykščiuose gatvių vardai lietuviški. Viena gatvė Biliūno vardu pavadinta.

Iš Anykščių liūdnų minčių spaudžiami į gimtinę nukeliavome. Apie pasimatymą su savaisiais, pasisveikinimą nerašysiu. Per daug jautrus momentas, plunksna jo neįstengs nupiešti. Kiekvienas amerikietis lietuvis sugrįžęs į tėvynę tą momentą atjaus ir atjaus giliai. Daug permainų suras, iš savųjų kaikurių gal neberas.

Tėviškėje daug laiko negalėjome praleisti, bet kelioms dienoms užsilikome ir aplankėme daug pažįstamų Debeikių parapijoje, kuri Anykščių parapijos kaimynystėje randasi.

Debeikiai.

Debeikių miestelis ir visa parapija laimingai ir stebūklingai išliko sveiki. Į Debeikių naujosios bažnyčios bokštus taikė vokiečiai iš kanuolių, bet nepataikė. Žmonių keletą prie darbo ant laukų užmušė.

Vokiečių rekvizicijos buvo sunkios visai Lietuvai. Čia pažymėsiu ką patys žmonės man pasakojo apie vokiečių viešpatavimą Lietuvoje.

Ūkininkai su arkliais po girias slapstydavosi po kelias savaites. Saugojo arklius, kurių ir taip nedaug beliko nuo vokiečių rekvizicijų. Pieną, sviestą, mėsą, kiaušinius ir grūdus turėdavo sunešti į vokiečių paskirtas vietas. Pieną šeimininkės nešė vokiečiams kasdieną.

Šeimininkės griebdavos įvairiausių priemonių mėsos, lašinių ir sviesto apsaugojimui.

Indomūs koncertai.

Miškinių kaime, Debeikių parapijoje man viena šeimininkė pasakojo, kad kuomet jos patirdavo, kad vokiečiai kareiviai į kaimą atjoja, mėsą, lašinius sukraudavo į lovą, pridengdavo drabužiais, susodindavo visus vaikus ant lovos ir prisakydavo vaikams, svetimiems žmonėms inėjus grinčion, rėkti kiek tik gali. Prie to vaikus gerokai inbaugindavo. Tas pagelbėdavo. Vokiečių kareiviai vaikų didelio kliksmo suerzinti neapsikęsdavo ir išsinešdavo lauk. Tokiu būdu mėsa, sviestas ir kiti dalykai išlikdavo. Man pačiam atsilankius pas kelius ūkininkus, vaikai pakeldavo tokį baisų koncertą, kad nepasijusdavau, kaip už durių atsidurdavau. Jie manė, kad vokietis mėsos atėjo pasiimti.

Grūdus malti vokiečiai buvo užgynę. Ūkininkai duoną sau gamindavo ašukinę. Vėliau išgudrėjo ir pradėjo grūdus malti intaisytose stalose girnose, bet vokiečiai tą greit pastebėjo. Raseinių parapijoje ūkininkai tokį dalyką sugalvojo. Girnas intaisydavo vežime ir ratus taip gerai sutaisydavo, kad važiuojant girnos sukėsi ir grūdus malė. Tokiu būdu duonai miltų pasigamindavo.

Paslapčių ūkininko stuboje Lietuvoje šiandieną pilna. Kiekviena grinčios kertė, užpečkiai, papečiai, kamaros kokia nors ypatybe pasižymi. Rodė man Lietuvos šeimininkės priesieniuose tokias slaptas vietas, kur keletą kiaulių galėdavo paslėpti.

Atsitikimas su kuiliu.

Raseinių parapijoje vienas ūkininkas nupenėtą kuilį pripratino giliai įsiknisti į šiaudus kutėje ir pasauliui visai nesirodyti. Kelis syk vokiečiai užeidavo pas tą ūkininką kiaulių ieškoti ir nieko nepešdavo. Kuilis nepasirodydavo, ūkininkas tylėjo ir viskas buvo gerai. Bet ir čia nelabasis papainiojo.

Dar kartą vokiečiams atėjus ir paklausus kiaulių, ūkininkas atsakė kiaulių neturįs. Tuomet vienas iš vokiečių įsisprendė ir garsiai sušvilpė. Ir štai iš kutės kuilis išlenda. Gal jam nusibodo šiauduose gulėti, gal kokia kita priežastis jį iš tenai išvijo, bet ūkininkas su apmauda nusikeikė:

— Nuo biaurybės vokiečio ir kuilio nepaslėpsi! Kaitulius (samavorus) vokiečiai buvo labai pamėgę ir jei kur pas ūkininką užeidavo kaitulį, prašydavo jiems paskolinti arbatos išsivirti. Pasiskolinę niekuomet negrąžindavo. Patyrę vokiečių apgavystės šeimininkės kaitulius pradėjo slėpti. Būdavo vokiečiai pro duris eina į grinčią, o šeimininkė, ar jos duktė su kaituliu pro kamaros langą lauk drožia ir kaitulį pridengusi kokia skepeta bėga ji kur nors nuo vokiečio gobšios akies paslėpti.

Jaunimas ant vokiečių kareivių labai nusiskundžia. Jei kur jaunieji surengdavo pramogą ir norėdavo gražiai ir padoriai pasilinksminti, tai tuojaus vokiečių kareiviai atsibaladodavo ir vaikinus išvaikydavo, gi patys palikę su merginomis, linksmas gužines sau sutaisydavo. Daugelyje vietų tokios gužinės lietuvaičių vargais užsibaigdavo.

Arba vėl kaikuriose vietose vokiečiai rengdavo balius dvaruose ir kviesdavo lietuvaites atsilankyti. Doros mergaitės nuo tokių balių kratėsi, bet buvo tokių kurios ėjo. Nemažai lietuvaičių vokiečių kalbos pramoko ir net vokiškai padainuoti sugebi.

Prie darbų dvaruose kaimiečius varydavo vokiečiai dažnai. Nedėldieniais reikėjo ant laukų dirbti. Daug vyrų vokiečiai buvo išvarę į Vokietiją darbų dirbti. Dabar jau dauguma vyrų iš Vokietijos Lietuvon sugrįžo. Grįžo iš Rusijos kariuomenės paimti nelaisvėn Vokietijon.

Bet gana šiam kartui. Kaip grįžome iš Anykščių Kaunan parašysiu kitą syk.

J. E. Karosas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

BALTIMORE, MD.

Nedėlioj rugsėjo 14 d. š. m. kalbėjo ką tik iš Lietuvos pagrįžęs Karuža. Jis pasakė štai ką: "Kada aš važiavau į Lietuvą, tai maniau sau, kad ten atrasiu laisvą Lietuvos šalį. Bet apsirikau. Aš ten pastebėjau visai ką kitą ir turiu pasakyti, kad dar Lietuvos nėra laisvos."

Po savo kalbos priiminėjo klausimus ir atsakinėjo. Tarpe tų klausimų yra vertų paskelbti viešai.

Kl. 1) Ar Vyskupas Karevičius varė pro-Vokišką politiką, kad parduoti Lietuvą vokiečiams? At. "Išgamų randasi visur, kurie myli šmeižti kitus. Bet Vyskupo Karevičiaus tiesiog negalima intarti Lietuvos pardavimo rolėje. Gal kada buvo Lietuvą Vokiečių prispausta kur nekur pasielgę perkarštai, bet Lietuvos parduoti nemanė."

Kl. 2) Ar Lietuvos valdžia moka kunigams algas, ar ne? Ats. "Lietuvos valdžia pripažino visokius tikėjimus esančius Lietuvoje. Aa tai katalikų, protestonų, žydų ir tt. Bet algų nemoka nei vienam kunigui."

Kl. 3) Ar kunigai daleidžiami į Lietuvos politiką? Ats. Taip! "Lietuvos valdžia buvo išrinkusi ir delegacija į Ameriką iš dviejų kunigų ir dviejų svietiškių."

(Kur dabar mūsų laisvamaniai galės akis kišti? Patys savę sukritikuoja. Juk jie rėkė visa kakarine, kad kunigų nereikia politikoj.)

Kl. 4) Kuomi bolševikai yra kenksmingi Lietuvai? Ats. "Lietuvos žmonės tiek bolševikus apkenčia kiek velnius. Išgirdę kalbant apie lietuviškus vyresniuosius bolševikus t. y. Kapsukas ir Co., imasi žmonės už plaukų ir šaukia: "nekalbėkit apie tuos judošius, Lietuvos išgamas plėšikus."

Lietuvos Sūnus.

GRAND RAPIDS, MICH.

Matydamas, kad šios kolionijos lietuviai daugiau darbuojasi, o mažiau savę garsina laikraščiuose sumaniau visuomenėj lietuvių kiek daugiau iš tos kolionijos žinelių suteikti.

Šiame atastogų laike puikiai pasidarbavo vietinė mokselvių kp., kuri rengė vakarus ir pinigų aukavo $107.00 ant naujos bažnyčios. Visi lietuviai ypatingai katalikai apgailestaja Vincento Juso, kuris trumpam laike apleidžia mūsų kolioniją. Jis darbavos suvirš trejus metus ir buvo vienas ši pirmųjų veikėjų.

Tarpe mūsų lietuvių labai didelį įspudį padarė mirtis jaunos mergaitės.

Gyveno viena laisva moters, kuri jau buvo tris syk ant "korto" ženota ir dar manė daugiau apsivesti. Tos laisvos moteries buvo laisva ir dukrelė, kuri prisirašė prie laisvų bernaičių ir lankė cicilikų susirinkimus. Nedėlios vakare dar prieš nelaimę lošė teatrą cicilikų svetainėje, persirengus į kunigą, o jos draugė į vienuolę. Ant rytojaus laisva kompanija išsileido automobilių vižiuoti iš Grand Rapids į Detroit. Kelionėje truko ratas ir ta mergina papuolė po sulūžusiu ratu ir ant vietos liko sutrinta iki mirties.

Tai Dievo bausmė už pajuokimą katalikų tikėjimo.

Ant laisvamanių kapų nešventitos žemelės, laisvai prakalbas leikė, apkaltindamas kleboną, kad už palaidojimą reikalavo $300.00. Užgirdęs tokias paskalas aš nuėjau dasižinoti ar tiesą. Paaiškėjo kad kleb. jokiu pinigų nereikalavo, o tiktai klausė ar nelaimingoji atlikus velykinę išpažintį.

Turim čion kelias dr-jas, katalikiškas po vardais šventųjų, bet į vieną dr-ją pradėjo skverbtis tautininkai ir cicilikai. Tas viskas įvyko tiktai del katalikų apsileidimo, kad nesilaikė senos konstitucijos, kuri skelbia, kad kožnas narys atliktų velykinę išpažintį. Draugystė to jau nepildo. Paskui 24 skyriuje rašo, kad ta draugystė turi buti tikrai R. K. dr-ja ir kad negali būt pakeista laisvamanių draugyste. Kada katalikai miega, tada ateina tautininkai ir daro savo, už tad katalikams reikėtu susiprasti ir pildyt įstatus konstitucijos ir tas nepageidaujamus narius kurie įsiskverbia į jūsų tarpą, pagal konstitucijos išbraukti kogreičiausia.

Draugas.

WESTFIELD, MASS.

"Darbininko" unm. 110 įvyko klaida. Buvo parašyta, "Vienas kokis tai U. norėjo peiliu nudurti D." Vietoj U. turi būti N.

Vargdienis.

DU BOIS, PA.

Darbininke num. 109 iš DuBois tilpo trumpa korespondeneija kas link statymo arba didinimo bažnyčios kokios ten "Marytės."

Šiandiena statytie ar perstatyti bažnyčia, tai reikia turėti gatavų pinigų kelios dešimtis tūkstančių. Toliaus "Marytė" rašo, jog jau daugumas aukavo ir nori kogreičiausia pradėti ir buk esą tokių, kurie tą darbą ardo, nors einą į bažnyčią ir prigulį prie parapijos. Netisa, mieluoji, nieks gero užmanymo neardo. Mūsų bažnyčia yra ką tik pataisyta su pasidarbavimu mūsų gerb. kleb. kun. M. J. Urbono ir visu parapijonų. Stogas naujas, lubos naujos vidus ir iš lauko apipentyta, elektros šviesa visur suvedžiota. Didis altorius taip pat pertaisytas. Sklepas po bažnyčia ir gi atsakančiai pataisytas.

Man nurodo, jeigu norint ką naudingo nuveikti, tai turime imtie ilgesnio laiko, kada jau turėsime užtektinai kapitalo, tai be baimės galėsime pradėtie ir užbaigtie. Reikia atmint, jog mes turime savo kapines, kurios būtinai reikia aptaisytie, aptvertie. Kad svetimtaučių ir mus pačių gyvuliai nelandžiotų ir ne apgriautu aptaisytu kapų. Tas būtų geriausiu užmanymu.

Parapijonas.

CLEVELAND, OHIO.

Iš Vyčių veikimo.

Clevelando Vyčiai pereitą vasarą net kelis sykius surengė linksmus išvažiavimus, kur dalyvaudavo ir kitų kolionijų Vyčiai kaip tai Akron, Ohio, Detroit, Mich., DuBois, Pa. ir kitų kolionijų. Malonu būdavo pažiurėti į taip skaitlingą dailiosios lyties jaunimą. O kiek tamę buryje gyvumo, linksmumo, tai negalima nei apsakyti. Skamba būdavo mūsų tautos puikios dainelės iš jaunuolių lūpų. Vasaros laiką Vyčiai puikiai praleido.

Dauguma panelių ir jaunikaičių laike vakacijų aplankė kitų koliotinijų Vyčius, dabartės baigia visi sugrįšti atsiveždami geriausius įspudžius. Todel-gi su didesniu entuzijazmu pasišventimu žada imtis už darbo žiemos laiku, kad ne praleidus dykai laiko.

Vyčiai prie pirmos progos 13 d. Rugs. del gerovės jaunimo buvo surengė šeimyniška vakarėlį. Pažaista lietuviškų žaidimų padainuota, nepseita ir be prakalbėlių kurios buvo agitatyviškos. Gerb. kun. V. Vilkutaitis labai prielankiai Vyčiams pakalbėjo.

M. I. Š.

RACINE, WIS.

Į darbą, visi!

Rugsėje 21 d. buvo susirinkimas Tautos Fondo 79 skyriaus. Pirmininkas T. Zizminskas užėmė vietą. Laike susirinkimo nutarta surengti prakalbas.

Mėnesinių mokeščių nariai su mokėjo į T. F. 79 sk. **$12.25.**

Laike susirinkimo nutarta eiti per namus ir rinkti drabužius, pinigus ir prirašinėti naujus narius prie L. R. Kr. Rinkikai pasižadėjo iš lioso noro, sekančios ypatos: A. Zizminskaitė, B. Muocekaitė, D. Jecekevičia, P. Karoliunas, J. Agenskas, R. Karpavičia ir B. Talevičia. Pradės rinkti nuo rugs. 24 d. iki spalio 9, 1919. Taigi Raciniečiai lietuviai ir lietuvaitės aukaukim kas kiek galim. Siųskim į Lietuvą, ten, kur mūsų Didvyriai kariauja. Taigi ir mes turim aukauti be jokio išsiteisinimo. Juk mūsų pačių širdys liudyja, kad mes esame lietuviai. Lietuviai esam, tai ir turim Lietuvą gelbėti. Diena po dienos ateis žinios iš Lietuvos, sakis grįškite į Tėvynę, jau Lietuva mūsų. Tada tiems bus linksma valanda, katrie bus aukavę. Šiomi pranešu gerbiamiems Racino lietuviams ir lietuvaitėms, kad jei rinkikai drabužių neateitų arba nerastų jūsų, tai meldžiu patiems nešti pas gerb. T. Zizminską po num. 1241 N. Erie St.

P. Juška.

NEW BRITAIN, CONN.

Rugsėjo 10 d. čia kalbėjo gerb. kun. J. Laukaitis. Žmonės grustė grudosi į svetainę ir visi laukė su nekantrumu pamatyti svečio. 8 val. vakare mūsų gerb. kleb. kun. Kl. E. Grikis atėjo su gerb. svečių į svetainę. Žmonės positiko su didžiausiu entuzijazmu, net svetainė drebėjo nuo aplodismentų. Gerb. Kalbėtojas nupasakojo neapsakomai aiškiai, išdėstė dabartinį Lietuvos padėjimą ir suvedė į artimą pažintį su Lietuvos žmonėmis.

Dar Česnulis kalbėjo apie savo bendrovę. Aukų Lietuvos reikalams surinkta $950.00

J. S.

CAMBRIDGE, MASS.

Rugsėjo 21 d. 2 val. po pietų Thorndike School svetainėje buvo šaunias prakalbos, kurias buvo surengęs visų dr-jų sąrišis. Kalbėtojai buvo net keturi: A. Ivas, J. J. Romanas, gerb. kun Pranas Juškaitis, Pr. Strakauskas ir J. E. Karosas.

Prakalbos atidaryta su Lietuvos Himnu, kurį sudainavo bažn. choras po vadovyste vargonininko J. Rekaičio. Dar po to choras sudainavo ir daugiaus dainelių.

Visi kalbėtojai nukalbėjo apie mūsų tėvynės Lietuvos reikalus ko gražiausia — ypatingai publika atydžiai klausėsi kalbos sugrįžusio iš Lietuvos svečių J. Romano su Karosu, kurie daug žinge idžių dalykų papasakojo apie mūsų brolius gyvenančius Lietuvoje.

Karosas parvežė nuo Lietuvos prezidento A. Smetonos Amerikos lietuviams širdingą pasveikinimą, kurį visa publika prijėmė su gausiausiais aplodismentais.

Aukų surinkta "cash" virš $1.500.00 dar daug buvo pasižadėjusių kita kartą užsimokėti. Taip kad išviso per tas prakalbas galima sakyti aukų suplaukę virš $2.000.00. Taigi Cambridge,čiai lietuviai taip sukirto So. Bostoniškius ir daug kitų kolionijų lietuvius. Nėra ko stebėtis, kad Cambridge,čiai taip yra duosnus del tėvynės, nes turime gerą vadovą gerb. kun. Pr. Juškaitį, kuris netik, kad kitus ragina prie gausaus aukavimo, bet dar kas sykis ir pats kotankiausiai aukas deda. Per šias prakalbas paklojo net $200.00, o mūsų striejei biznieriai vos išstena paaukauti po kelis desėtkus, arba net tik po kelis dolierius.

Su šiomis prakalbomis dar viskas neužsibaigė. Vietos lietuviai yra užsibriežę sau šventai surinkti į trumpą laiką $20.000 ir tas be abejonės bus išpildyta.

Baigiant prakalbas buvo išnešta protesto rezoliucija prieš lenkus. Toji rezoliucija bus pasiųsta Washingtonan prez. Wilson,ui ir senatoriams.

Prakalbose publikos buvo apie 1.500 ar kiek daugiaus. Pasibaigus viskam dar buvo sudainuota Lietuvos Himnas ir tuomi viskas užsibaigė. Publika išsiskirstė su kogeriausiu užsiganėdinimu iš prakalbų.

Paskutinį kartą.

MINERSVILLE, PA.

Railway parke Minersvilles ir apielinkės lietuviai laikė piknika 15 d. rugpj. š. m. Lietuvos naudai. Nors lietus iš pat ryto trugdė žmonėms, bet apie pietus išsipagadijo saulutė šildė labai gražiai, į porą valandų iš abieju pusių tai iš Minersvillės, tai iš Pottsvillės karai pilni prisigrudę buvo žmonėmis, bematant prisipildė pilnas parkas. Visi linksmai, šnekučiavo, jaunimas šoko žaidė. Apie 5 val. vakare užėjo didelis tamsus debesys su smarkiu lietum ir griausmu ir vėl žmonės pradėjo skirstytis su kožnu karu, tai į vieną galą, tai į antrą, važiavo namo. Bet danguma žmonių suėjo salėn, lytus visus suvarė. Salėje buvo prakalbos.

Nors trumpai tevarėme biznį, visgi ineigos buvo $917.10. Išeigos $652.10 Del Tėvynės labo lieka $265.00. Bus pasųsta į Tautos Fondą.

J. M.

WESTVILLE, Ill.

Moteris veikia.

Rugsėjo 14 šitame miestelyje moteris surengė parodą ir perstatymą, kuris labai puikiai nusisekė, nes reikia pažymėti, kad moteris atlošė taip-gi vyrų roles. Lošė du veikalus, "Migla" ir "Tamas Spainiojo." Aktorės buvo sekančios: A. Šlikienė, M. Mičiulienė, M. Rakauskienė, O. Urbonienė, ir O. Misiunienė. Roles atliko labai puikiai. Taip-gi sudainavo keletą puikių dainelių, kurios žavėte žavėjo lietuvių širdis. Lietuvaitės ant parodos parodė savo gabumus. Net dailu buvo ištikrųjų pažiurėti. M. Mičiudienė, padeklimavo "Našlaitė," o labiausiai atsižymėjo B. Šležienė, kuri padeklemavo eilę apie mūsų brolius ant karės lauko ir puikiai solo sudainavo po vardu "Karės baisenybės" kuri taip sugraudino susirinkusių širdis, kad ne vieno ašaros per veidus rydėjo.

Klier. Pr. Jusas, kelis žodžius pratarė atsisveikindamas.

Socialistų programą puikiai išaiškino J. Poška.

J. K.

ST. LOUIS, MO.

Parapijos bazaras.

Rugpj. 31 ir rugs. 1 d. čia buvo parapijos bazaras. Buvo gana įvairus ir pasekmingas, publikos prisirinko gan daug, ypač jaunimo, kurs šoko žaidė linksminosi. Sakoma, kad basaras davęs parapijai pelno apie $600.00

Vietos parapija gerai gyvuoja, skola ant bažnyčios perkant maža padaryta, bet ir ta pati pasekmingai mažėja. Viena bėda tai kad nėra mokyklos, o be mokyklos parapija negalės gyvuoti. Lietuvių vaikai auklėjami svetimtaučių mokyklose, per tai jaunuomenė nelanko lietuvių bažnyčios ir prie jos žinoma neprigulės. Mokykla įsteigti šiuomi kartu yra sunku.

Vyčiai veikia.

Rugs. 7 d. buvo L. Vyčių 80 kp. susirinkimas, kur daug naudingų dalykų nutarta surengti. Butent Al. M. Račkui prakalbas, taip-gi ant 4-to nedėldienio spalio mėn. surengti gražų vakarą su šokiais ir teatrais. Bus vaidinama "Namai pragarai" ir "Aš nepaisau." Tai gražus veikalai. Beto dar bus skrajojanti krasa su 3 dovanomis, mergaitės vytės pasižadėjo dar intaisyti gėlių žaidinį. Žodžių sakant vakaras bus kopuikiausis. Pelnas minėto vakaro skiriamas vietos parapijai. Ant susirinkimo atsilankė ir prisirašė keletas naujų narių, prisirašė šie: K. Ladišiutė, O. Stanevičiutė, E. Navickiutė, Al. Kiškis ir K. Gailius.

Sutvėrė Kliubą.

Tuli vyrukai po užkampius besitrankydami ir laiką veltui beleisdami, sugalvojo ir sutvėrė kliubą. Sakoma to kliubo tikslas busiąs tai dar labiau brangų laiką pasekmingiau niekais leisti. Girdi, įsteigią namą, kur kas vakarą ar kas subatos vakarą susirinkę galėsią kazyruoti, girtuokliauti, rengti gužynes šokius, ir tt. Be to, kliubas busiąs pašelpinis. Tik žinoma tojo kliubo gyvavimas tai jau kitas klausimas, nes tokių girto biznio kliubų čia daugybė tapo valdžios uždarytu. O kai del pašalpos, taip pat niekas nesirašys, nes čia yra gana pašalpinių dr-jų nuo senai gyvuojančių, kad tik būtų kam į jas prigulėti. Taigi tokis kliubas nėra reikalingas.

Beržo lapas.

UŽSISAKYKITE NAUJŲ PAVEIKSLŲ.

Puikūs paveikslai *"Pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos."* Mieros 12½x16, parsiduoda po 15c. Su persiuntimu 20c. Imant šimtais — didelė nuolaida.

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Žemiau telpa surašas laiškų, atvežtų iš Lietuvos. Atsišaukiant butinai reikia paduoti laiško numerį. Tie kurie yra davę Jonui E. Karosui paieškojimus atsišaukiant nieko neprivalo atsiųsti. Tie, kurie nėra davę paieškojimų, tai privalo atsiųsti štampių už 10c.

Adresuokite šitaip:
LITHUANIAN SALES CORP.
244 W. Broadway
So. Boston, Mass.

201. Broniui Antanui, Phila., Pa.
202. Tamošiūnui Povilui, Brooklyn, N. Y.
203. Jodeliui Antanui, Sioux City, Iowa.
204. Pariaučius Juozas, Sioux City, Iowa.
205. Baltrėnui Antanui, Sioux City, Iowa.
206. Valaičiui J. Long Island, N.,Y
207. Vosiliutei Magdelenai, Waterbury, Conn.
208. Adomavičiui J., Baltimore, Md.
209. Banionienei Magdelenai, Shenandoah, Pa.
210. Svirinui Juozui, Pittsburgh, Pa.
211. Osiliui Mt., Boston, Mass.
212. Balčiūnui Antanui, Briukton, Pa.
213. Vereškai Sal., Newark, N. J.
214. Černauskui N., Plainsville, Pa
215. Morkiui Jon., Shent, N. J.
216. Petrauskui Mot., Brooklyn, N. Y.
217. Gudeliui J., Stepteton, N. Y.
218. Srubui Baltramiejui.
219. Nameikai C. B., Hartford, Ct.
220. Sriubui Ant., Chicago, Ill.
221. Kučinskui Jon., Kingston, Pa.
222. Adams Geo., Shellon, Conn.
223. Vaškevičiui K., Newark, N. J.
224. Kaiser Joseph, Rilton, Pa.
245. Judickui Ant., Chicago, Ill.
246. Šalaševičiui Pet., Chicago, Ill.
247. Gvazdaitei O., Rinitown, Pa.
248. Viniš Jokūbas, Scranton, Pa.
249. Kun. Valantiejui.
250. Radzevičiui Antanui nuo Jono Prusaičio.
251. Norkui Juozui, East St. Louis, Il.
252. Grigui Jonui, Chicago, Ill.
253. Krikščiunui J., Amsterdam, N. Y.
254. Lenkui Petr., Phila., Pa.
255. Račkui Al., Cicero, Ill.
256. Višniauskui Jurgiui, Philippines Island.
259. Radzevičiui A., Newark, N. J.
258. Treigiui Adomui, Pittston, Pa.
259. Stašaitis P., Mahanoy City, Pa.
260. Wm. Schneider, Chicago, Ill.
261. Raulinaičiui Vl., Mahanoy City, Pa.
262. Vaičiulaičiui K., Elizabeth, N. Y.
263. Jusiui Vincui, Steger, Ill.
264. Karveliui Vinc., Chicago, Ill.
265. Daktar Joe, Chicago, Ill.
266. Vaivod Kaz., Chicago, Ill.
267. Papluaskienei V., Newark, N. J.
268. Dumčiui Antanui, Mahanoy City, Pa.
269. Draugeliui Juoz., Chicago, Ill.
270. Razevičiui Andriejui, Chicago, Ill.
271. Palubinskui Pijui, Mt. Carmel, Pa.
272. Kable George, Withesbe, N. Y.
273. Vaškevičiui K., Newark, N. J.
274. Giliui Pr., Brooklyn, N. Y.
275. Milašiūnui Petrui, New York, N. Y.
276. Augustinui Juoz., Chicago, Ill
277. Kudirkai F.V., Broklyn, N.Y.
278. Padvorskiui Pranui, Leechburg, Pa.
279. Tamulaičiui Augustinui, N. Lindale, Ohio.
280. Stankuūnui Mot., Chicago, Ill
281. Crepukoniui Antanui, Sioux City, Iowa.
282. Andriuškevičiui Ignui, Philadelphia, Pa.
283. Gečiūnui Baltrui, Waterbury, Conn.
284. Lenkučiui Juozui,
285. Daukšiui J., Newark, N. J.
286. Papieviui Jonui, Sioux City, Iowa.
287. Tumui Juozui, Sioux City, Iowa.
288. Kasparaičiutei Marijonai, Kenosha, Wis.
289. Kiveriui Andriui, Chicago H., Ill.
290. Labanauckui Juozui, Shenandoah, Pa.
291. Gudžiunui Pranui, Parison, Pa.
292. Anskaitei Onai, Montreal, Canada.
293. Kun. Petraičiui, Chicago, Ill.
294. Kunter B.
296. Tylai Vincui nuo O. Tylos.
297. Cikauskienei Anelei (Nellie), Old Forge, Pa.
298. Kazerskui Jon., Detroit, Mich
299. Adomoniui Jonui, Sioux City, Iowa.
300. Labikiui Viliui, Kansas City, Kansas.
301. Pukui Ant., Torrington, Ct.
302. Kudirkai Jurg., Canden, N. J.
303. Dapkūnui J. Worcester, Mass
304. Dapkūnui J. Worcester, Mass
305. Bened Ant., Worcester, Mass.
306. Dapkūnui Jos., Worcester, Mass.
307. Jonaitei O., Worcester, Mass.

(toliau bus.)

PRANEŠIMAS L. R. K. SKYRIAMS.

Visi L. R. K. skyr. kurie galite gauti pirkti vilnas del mezgimo sveterių ir pančeku už nupigintą kainą, t. y. "Wholesale" kainą, tai malonėkite pranešti po kiek galite gauti, tokiu būdu mes žinosime kuriems skyr. pavelinti patiems pirkti medžiagą ir kuriems skyr. centras turės prisiųsti.

Iš Lietuvos gautas didelis pareikalavimas del sveterių ir pančekų Lietuvos kareiviams.

L. R. K. Direktorė,
O. M. Stalionaitė
145 Congres Ave.
Waterbury, Conn.

AM. L. R. K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

PREZIDENTAS —
Kun. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

VICE-PREZIDENTAS —
Kun. Pr. Bučys.
2634 W. 67-th St.,
Chicago, Ill.

IŽDININKAS —
J. Mockus,
1301 So. 50 Ct.,
Cicero, Ill.

SEKRETORIUS —
Kun. F. Kemėšis,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

KAS LAIMINGAS

Laimingas tas, kas nesikankina nuo blogo skilvio virškinimo, kas viską valgo su geru apetitu ir nejaučia, kad valgis jį apsunkina.

Laimingas tas, kuris neturi pilvo išputimo ir blogo rūgštaus skonio burnoje, kurio kraujas tyras. Kas nesikankina galvos skaudėjimu delei skilvio nevirškinimo ir neturi spuogų ant veido.

Laimingi visi tie, kurie naudojasi prieš tas viršuj suminėtas ligas, mėtos lapelius

PARTOLA

Valančius kraują ir skilvį.

PARTOLA yar geriausis draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuviškoje šeimynoje turi rastis PARTOLA.

PARTOLA rekomenduojama ir parduodama didelėse dėžėse, kainuoja tiktai 1 dolerį.

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y. Dept. L. 3.
(33)

PRAKALBŲ RENGĖJAMS.

Parvažiavus mūsų atstovams p. Jonui E. Karosui ir p. Jonui J. Romanui iš Lietuvos pasipylė užkvietimai mūsų atstovams laikyti prakalbas įvairiuose miestuose.

Šiuomi pranešame, kad jiedu laikys prakalbas nereikalaudami jokio atlyginimo jeigu prakalbos bus surengtos vien tik Lietuvių Prekybos Bendrovės ir Lietuvos Paskolos reikalams. Už prakalbas surengtas kitiems reikalams Bendrovė reikalauja $15.00 už kiekvieną prakalbą ir pamokėjimą kalbėtojo kelionės iškaščių.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
120 Tremont St., Boston, Mass.

Puikiausias Automobilius su 7-mis sėdynėmis PASIVAŽINĖJIMUI. Del vestuvių, krikštynų ir išvažiavimų.

MARTINAS VALIULIS
Tel. S. B. 1404-W. S. Boston, Mass

KIEKVIENAS LIETUVIS PRIVALO ĮSIGYTI

PUIKŲ PAVEIKSLĄ PIRMOJO LIETUVOS PREZIDENTO

ANTANO SMETONOS

Atspauzdintas ant geros popieros ir kiekvienas gali įsidėti į puikius rėmus ir turėti jį kaipo brangią atmintį.

Šis brangus paveikslas dabar parduodamas "Darbininke."

MIERIO 12½x16. JO KAINA 15 CENTŲ.

100 paveikslų ant syk — $10.00; 500 paveikslų ant syk — 40.00.
Reikalaujame agentų. Atsišaukite tuojaus.

"DARBININKAS,"
242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

ŽINIŲ IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ.

APIE

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĘ.

Žemiau paduodame ištraukas iš Kaune išleistos "Lietuvos" No. 184, Rugpj. 23 d.:

"Amerikos Lietuviai skundžiasi, jog labai maža gauna iš Lietuvos žinių, ir todėl nežino Lietuvos padėties. Jie nori visa kuo padėti Lietuvai ir tuo tikslu yra atvažiavęs p. Karosas ir p. Romanas. Jiems labai gero įspudžio padarė Kauno demonstracija buvusi 17 rugpj. d.

"Ponas Karosas ir p. Romanas 20 rugp. d. mano išvažiuoti iš Kauno ir bus Amerikoj 6 rugsėjo d. iš kur jie važinės po provincijas ir Lietuvių kolionijas su agitacija, nurodydami kuo gali padėti Lietuvai, ir nupiešdami Lietuvos padėtį. Netrukus manoma suteikti medžiaginės pašelpos.

"Amerikoj yra susikūrus Prekybos Bendrovė kurios tikslas yra pirmiausia vest prekybą su Lietuva; atidaryti savo sandėlius, ir tt. Kada Lietuva atsigaus po karo sunkenybių turės įsteigti dirbtuvių medžiagai išdirbti, nes Lietuva vien žemės ūkiu negalės pralobti.

"Amerikiečiai išsiuntė į Lietuvą 300 dėžių maisto savo giminėms. Bendrovė išsiuntė 10 tonų maisto (ryžių, riebalų ir cukro), kurs ateis apie 1 rugsėjo dieną jį perduos Pramonės ir Prekybos Ministerijai. Su tuo siuntiniu ateina 5 dėžės drabužių, kuriuos sudėjo Amerikos Lietuviai Raudonajam Kryžiui: 3 dėžės Karo Ligoninei ir 2 dėžės Raudonojo Kryžiaus Ligoniniai.

"Bendrovės tikslas paremti Lietuvos ateitį, jai rūpi, kad šalis būtų turtinga ir kad amatai augštai stovėtų. Dirba tam, kad Lietuva būt laisva ekonomijos ir politikos žvilgsniu."

Iš virš paduoto straipsnio matyti ką Lietuvos žmonės apie Lietuvių Prekybos Bendrovę rašo.

Lietuvos žmonės pasitiki jai, Lietuvos valdžia pasitiki jai, tai-gi ir Amerikos Lietuviai drąsiai gali pasitikėti.

Lietuvių Prekybos Bendrovė augina savo kapitalą. Dabar jai reikalingas didis kapitalas sekantiems darbams.

1. Užpirkimui ir pasiuntimui Lietuvos valdžiai visokių Lietuvai reikalingų prekių.
1. Užpirkimui pasažierinio laivo, kuriuomi Amerikos lietuviai galėtų grįžti į tėviškę.
3. Prisidėjimui prie brolių Vailokaičių "Lietuvos Ūkės Bankos," Kaune.
4. Įsteigimui Bankos skyriaus Amerikoje.
5. Atidarymui pinigų siuntimo į Lietuvą skyrių.
6. Atidarymui sandėlio ir dirbtuvės Lietuvoje.

Tie visi darbai reikalingi prie Lietuvos atstatymo. Juo daugiau šėrininkų turėsime, tuo geriau darbą galėsime atlikti ir tuo didesnis pelnas bus šėrininkams.

Kviečiame ir Tamstą prisidėti su savo kapitalu. Jau atėjo laikas veikti. Tuojau sėsk ir išpildyk žemiau paduotą aplikaciją ir prisiųsk sekančiu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Aš šiuomi užsirašau ..... akcijų Lietuvių Lietuvių Prekybos Bendrovės, kuri yra inkorporuota ant dviejų milijonų dolerių kapitalo, ir prižadu išmokėti po penkis dolerius ($5.00) už kiekvieną akciją. Su šia aplikacija įmoku ..... dolerių. Likusius išmokėsiu pagal reikalavimą.

Bendrovė pasilieka sau teisę bile kokį užsakymą atmesti. Užsirašęs toliaus sutinku, kad Bendrovės organizatyviai iškaščiai būtų padengti iš pirmiausiai įplaukusių mokesnių. Ant ko ir dedu savo parašą ir ženklą.

Diena ..... Mėnesio 1919
Užsiėmimas .....
Parašas .....
Adresas .....
Miestas .....

KIEKVIENAS KURIS RENGIA BAKSĄ SIUNTIMUI Į LIETUVĄ PAŽĮSTAMIEMS IR GIMINĖMS, PRIVALO SKAITYTI SEKANČIUS NURODYMUS:

KAIP SUTAISYTI SIUNTIMUI BAKSUS.

1. Parašyk į Lithuanian American Trading Co., 6 W. 48-th Str., New York City, ir gausi siuntimui reikalingas bilas ir ženklelius, kurie tik reikalingi. Prašyk po vieną visų kiekvienam baksui, kurį manai siųsti. Už tai nieko nereikia mokėti.
2. Bakso didumas turi būti 3 pėdos ilgumo, 2 pėdos platumo ir 2 pėdos augštumo *iš lauko* mieruojant. (Jokių kitokio didumo baksų negalima siųsti be perkrovimo. Baksas turi būti padarytas iš lentų ¼ arba ¾ colio storumo.
3. Išklok bakso vidų plonu aliejiniu audeklu — klejonka (panašiu į tą, kuris vartojamas stalą užtiesti).
4. Dėk į baksą drabužius, čeverykus ir visokius maisto dalykus, tik nedėk taukų, mėsos ir kvietinių miltų. Tų dalykų negalima dėti delto, kad baksų, kuriuose yra vyriausybės neperžiūrėtos mėsos arba taukų, valdžia neišleis išsiųsti. Kvietiniai miltai yra uždrausta išsiųsti į užrubežį.
5. Baksą pilnai pripildyk, taip kad sudėti daiktai nesikratytų ir neslankiotų.
6. Užkaleęs viršų, apkalk apsukęs blėka ar vėla baksą aplinkui, taip kad kuri nors lentelė nepasiliuosuotų.
7. Atydžiai ir gražiai išpildyk du rašteliu, kuriuos mes prisiunčiame, ir priklijuok ant bakso patogioje vietoje. Numerius, kurie randasi ant t raštelių, taip-pat parašyk ant bakso, netoli priklijuotų raštelių.
8. Už ekspresą arba už freitu vežimą pats apmokėk iki New Yorko.
9. Neužmiršk išpildyti visas tris (baltą, rausvą ir geltoną) siuntimo blanką ir visas tris išsiųsk *tuojau* sykiu su money orderiu ar čekiu už siuntimą į Lietuvą, apsaugą, pristatymą Lietuvoje vietą ir p. Jei per apsirikimą prisiųstumei perdaug pinigų, kas atliks, bus sugrąžinta. Jei neužteks, mes turėsime siųsti bilą, kad primokėtumei. Prašome teisingai apskaitliuoti, kad nereikėtų mums bereikalo laiko gaišinti. Siųsk 14 centų už kiekvieną svarą pilnai pridėto bakso.
10. Mes priimsime ir mažus baksukus arba ir rišulius-bondulus, bet juos turėsime perkrauti į baksus prieš siuntimą per marias. Jei nori tokius rišulius siųsti, taip-pat paženklink, kaip ir baksus, bet prisiųsk po 18 centų už kiekvieną svarą iškaščiams.
11. Rašyk čekį ar money orderį vardu *Lithuanian American Trading Co.*
12. Adresuok laiškus ir siuntinius:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.,
6 WEST 48-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

REKOMENDUOJAM, KAD DĖTI DRABUŽIUS IR ČEVERYKUS Į BAKSUS KURIUOS NORITE SIŲSTI. NEŠIOTOS DRAPANOS YRA REIKALINGOS LIETUVOJ IR TURI DIDESNĘ VERTĘ UŽ NAUJAS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalvau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalx, dieglial nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras. Biteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavoju Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreiptis prie Salutaras:

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof.
SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

UŽRASYK "DARBININKĄ" Į LIETUVĄ!

VIETINĖS ŽINIOS.

GAL TURITE.

Ar nėra pas ką atliekamos knygelės "Švarkas ir Milinė." Mes norime lošt tą veikalą, bet truksta knygučių — jeigu kas turite, tai praneškiti šiuo antrašu:

Ona Jankienė
1428 Columbia Road
So .Boston, Mass.

SUNEGALĖJO PREZIDENTAS.

Prez. Wilson, bevažinėdamas po Amerikos miestus ir besakydamas prakalbas už taikos sutartį sunegalėjo. Pėtnyčioj pasileido namo. Dabar eina geryn.

VISUOMENIŠKOS PRAKALBBOS.

Spalio 5 d. Lietuvių salėje 3 val. po pietų bus visuomeniškos prakalbos. Kalbės kleb. kun. Urbanavičius, Karosas, Bagočius ir kiti. Tas prakalbas rengia bendras "Nuteriotos Lietuvos Draugų" komitetas. Bus kalbama apie Lietuvos reikalus ir renkama aukos jos reikalams. Kas gyvas teeina į šias prakalbas.

SUSIRINKIMAS.

Utarninke rugsėjo 30 d. A Ivaškevičiaus ofise bus bendro "Nuteriotos Lietuvos Draugų" komiteto susirinkimas. Dalyvaus milijonierius Maynard, So Boston Trust kompanijos prezidentas.

Visi komiteto nariai privalo atsilankyti.

PUIKUS TEATRAS.

Spalio 5 d. 7:30 val. vakare pobažnytinėj salėj bus nepaprastas puikus teatras. L. Vyčių 17 kp. teatrališkas skyrius vaidins veikalą "Iš Meilės," kur dalyvauja 52 ypatos. Tas veikalas buvo vaidintas prieš du metų ir žmonės vis jo pasigenda. Dabar turėsite progą juo pasigerėti. Grieš J. Strakausko orkestra.

VISUOMENIŠKAS SUSIRINKIMAS.

Ketverge, rugsėjo 25 d. pobažnytinėje salėje buvo visuomeniškas susirinkimas, sušauktas bendro "Nuteriotos Lietuvos Draugų" komiteto. Susirinkimą atidarė komiteto pirm. p. A. Ivaškevičius, aiškindamas apie pradėtą darbą ir kliūtis to darbo varymui. Pirm. nurodė keletą kliūčių ir klausė susirinkusių ar varysim pradėtą darbą, neatsižvelgiant į kliūtis. Susirinkusieji pritarė, kad reikia varyti. Po to pirm. nurodė, kad komitetą reikia papildyti. Tas buvo padaryta. Susirinkimas išrinko į vice-pirm. J. Karosą, į prot. rašt. K. Norkų ir į fin. rašt. Gaidį. Po to kilo klausimas apie drabužių rinkimą. Išrinkta 6 vyrai į drabužių ir avalinių rinkimo kontrolės komisiją. Tie vyrai pasiskirs sau tiek pagelbininkių bei pagelbininkų, kiek jiems reikės ir kokių reikės.

Pagalios buvo pakviestas pakalbėti kareivis Juozas B. Šaliūnas tik ką paleistas iš Camp Devens ir nesenai sugrįžęs iš užjurio. Kadangi jis pereitą vasarą lankėsi Lietuvoj, tai papasakojo apie Lietuvos Raudonojo Kryžiaus darbą ir jo apribuotą veikimą del lėšų ir reikmenų stokos.

Presos Komisija.

BRIGHTON, MASS.
Susirinkimas.

Rugsėjo 30 d. 7:30 val. vakare Lietuvių Kooperacijos salėje 24 Lincoln St. bus svarbus susirinkimae L. Raudonojo Kryžiaus remėjų skyriaus.

Kviečiame susirinkti kuoskaitlingiausia.

Valdyba.

ŠERININKAI!

Kuris turite šėro certifikatą No. 92 tuojaus praneškite, nes kitaip jis nustos vertės, kadangi nėra tinkamai įtrauktas į knygas.

Lietuvių Prekybos B-vė.
J. J. ROMAN, Vedėjas.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Už vieną sykį .....50c.
Už tris sykius $1.00

Izidorius Žičkus iš Lietuvos paieško savo brolio Stanislavo Žičkaus Amerikoje. Prašo atsišaukti šiuo adresu:

Izidorius Žičkus
Eržvilkas, Kauno red., Reseinių apskričio, Eržvilko valščiaus,

Jonas Stolovskis iš Reseinių miesto ieško savo dukters Zofijos Amerikoje. Atsišaukti prašo Reseinių parapijos klebono vardu: Kun. dek. Dočkus, Reseinių miestas ir apskritis.

Paieškau giminių ir pažystamų Lietuvoje. Aš paeinų iš Viršužiglio kaimo Rampiškių parapijos, Kauno apsk. Meldžiu atsišaukti patiems arba kas žinote apie juos praneškite;

P. PETRAUSKAS
238 *W. Broadway, So. Boston, Mass.*

Paieškau Kazimiero, Dominiko ir Morkaus česnuliavičių Dzekčionių kaimo. Juozo ir Kastanto Kukių Ginunių kaimo. Adomo Macelis Urkiunų kaimo. Jeigu kas žinote malonėsite pranešti;

A. B., M. B.
76 *Lamartine St. Worcester, Mass.*

LIETUVIŠKA BARBERNĖ IR MAUDYNĖS.

Gera proga Worcesterio lietuviams apsivalyti, išsimaudyti. Mes kerpame plaukus su elektrikos mašinomis gražiai ir greitai. Plaukus kerpame už 25c., subatomis už 35c. Barzdą skutame už 10c., subatomis už 15c. Ateikite, o būsite užganėdinti.

D. Mažeika ir **A. Barkauskas,**
26 Ward St., Worcester, Mass.

Bay View stogų dengimo ir Metalų Co. Dengia stogus, pagal naujausios mados, Smalu, žvyrių, skalais ir metalų ploštais.

Taiso krosnius ir pečius pigiai.
20 OLIVER PL. BOSTON, MASS.
Telefon: Beach 6256 W
So. Boston 1809 W

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4-th St.
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway,
FIN. RAŠT. — O. Kašėčiutė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markuniutė, 12 Lark Str.
KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmoniutė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
J. Pečiukoniutė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARŠALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.
43 Hawkens St., Boston, Mass.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4-th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAŠT. — G. Gedminas, 126 O St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 47 Vale St., So. Boston, Mass.
KAS. — Andr. Naudžiunas, 16 Winfield St., S. Boston
MARŠALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 19 d. spalio 3:30 val. po pietų.

L. D. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Motiejunas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 140 6-th St., So. Boston Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio-Draugija Boston Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

MES GATAVI SIŲSTI "DARBININKĄ" JOSŲ GIMINĖMS TIESIOG Į LIETUVĄ.

Kaip maistas ir drabužiai reikalingi Lietuvos žmonėms, taip lygiai reikalingi laikraščiai ir knygos.

"Darbninkas" turi būti pirmutinis pasiuntė į Lietuvą didžiausias skrynias knygų ir laikraščių.

Tamistos suprantate, kad pavienis žmogus arba, kad ir toki įstaiga kaip "Darbininkas" negali imtis ant savęs ir pristatyti į Lietuvą užtektinai knygų ir laikraščių.

Čia reikia, kad kiekvienas Amerikos lietuvis ir lietuvaitė suprastų priedermę ir reikalą ir prisidėtų aukodamas knygų arba pinigais padengimui lėšų.

Jau visi žinote, kad laiškus, laikraščius ir knygas galima siųsti į Lietuvą.

Kaip mes ištroškę žinių iš Lietuvos, taip-pat Lietuvos broliai ir sesutės ištroškę laukia žinių iš Amerikos.

Tai-gi siųskite kodaugiausia žinių į Lietuvą.

Daugiausia žinių apie Amerikos lietuvių gyvenimą paduoda laikraštis "Darbininkas."

Laikraštis "Darbininkas" jau eina į Lietuvą ir kainuoja metams $4.25. Ta kaina tik iki Naujų Metų. Nuo sausio 1 d. 1920 prenumeratos kaina bus $4.75 metams. Nelauk, nei vienos dienos ilgiaus, bet užrašyk vienintėlį darbininkų laikraštį "Darbininką" — tuojaus.

Jūsų tėveliai, broliai, sesers ir giminės bus labai dėkingi, nes laikraštis "Darbininkas" bus suraminimu varge ir rūpestyje.

Prenumeratą ir pinigus siųsk šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Iškirpk žemiaus paduotą laiškelį ir išpirkęs "money orderį" arba pinigus registruotame laiške siųsk virš pažymėtu adresu.

Gerb. "Darbininko" Administracija:—

Šiuomi siunčiu $4.25 ir meldžiu siųsti laikraštį "Darbininką" į **Lietuvą** mano ..... sekančiu adresu:

Vardas - pavardė .....
Miestas ar kaimas .....
Paštas .....
Apskritys .....

Su pagarba,

TĖMYKITĖ VISI!

Šiuomi pranešame mūsų gerbiamai visuomenei, kad Lietuvių Mechanikų ir Mašinistų Bendrovė, South Bostone tapo įkorporuota vietinėje valstijoje ant šimto tūkstančių dolerių ir jau parduoda savo šėrus. Šėrai yra po $50.00 kiekvienas ir jų gali pirkti viena ypata net už penkis šimtus dolerių. Šėrus gali pirkti kaip amatninkai taip ir darbininkai be skirtumo lyties ir srovės. Šėrininku gali būti gyvendamas Amerikoje, Lietuvoje ar kitoje kokioje šalyje. Bendrovė siųs sąvo šėrininkams atskaitas ir dividendus bei uždarbį ten kur jie gyvena kas šeši mėnesiai.

Ši bendrovė mano steigti dirbtuves visokioms išdirbystėms Amerikoje ir Lietuvoje. Jau turi padariusi suokalbius su savininkais vienos didelės dirbtuvės South Bostone kame mano, trumpoje ateityje, atidaryti labai didelį "Garadžių" su skyriumi taisymo kaip automobilių taip ir visokios rūšies mašinerijų, įrankių ir padarų. Išdirbystės bus plėtojamos kartu su augančiu kapitalu ir skaičiumi šėrininkų.

Jau susispietė gana didelis skaičius Lietuvių, mokančių visokio amato ir turinčių visokių patentuotų išradimų, kaip tai puikiausių užraktų, mašinų padirbimui sutvirtinančių kampų (Anglies), drėkimo skrynelių, įvairių mašinerijų ir Lietuvoje reikalingų ūkio išdirbimui padargų — mašinų — įrankių. Tarpe mūsų išradėjų yra gerai žinomas p. Jonas Karpavičius, Jonas Girdvainis ir daugel kitų.

Mums reikia daugel ne tik amatninkų bet ir paprastų darbininkų, o prie to ir kapitalo kad pasekmingai užvesti biznį, kuris neštų gerą pelną šėrininkams o podraug ir naudą visai Lietuvai. Todelgi nuoširdžiai kviečiame visus Lietuvius ir Lietuves koveikiausiai prisidėti prie mūsų bendrovės.

Norintieji pirkti šėrus ar gauti informacijas kaslink mūsų bendrovės malonėsite kreiptis ypatiškai ar per laiškus į mūsų raštinę kuri randasi po No. 332 Broadway arba pas mūsų Finansų sekretorių Lietuvių Prekybos Bendrovėje po No. 244 Broadway, South Boston, Mass. Visokias informacijas suteikiame kaip žodžiu taip ir per laiškus. Mūsų raštinė yra atvira nuo 7:30 iki 10 val. vakarais.

Lietuvių Mechanikų ir Mašinistų Bendrovės VALDYBA.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N, Y.

WORCESTERIO LIETUVIŲ

NEJUDINAMOS NUOSAVYBĖS IR APDRAUDOS AGENTURA
Vedama VINCO VILKAUSKO
314 Main Street, Ruimas 6
Telefonas Park 3890.

Turiu ant pardavimo daugybė gerų stubų ir farmų, didelių ir mažų, brangių ir pigių, po visas dalis Worcesterio, pas mane galite pasirinkti kokią norite. Taipgi apdraudžių geriausia Amerikos kompanijose, namus rakandus, automobilius, gyvastį ir sveikatą. Širdingai kviečių visus Worcesterio lietuvius atsilankyti pas mane, o aš užtikrinu teisingą patarnavimą. Neužmirškite adreso:

Ofisas: 314 Main Str., Room 6
Gyvenimo vieta: 63 Seymour Str.
LIETUVIAI PAS LIETUVĮ!

AL. POŽELLO CO.

(Buvęs T. ANDRUSZEWICZ Co.)

Dirbame karūnas, veliavas, šarpas, ženklelius ir kitokius Draugystėms reikalingus dalykus. Reikale kreipkitės sekančiu antrašu:

1908 W. DIVISION ST., CHICAGO, ILL.

Jei tamstos plaukai šimpa darosi plonais; turite nežėjimą galvos uodos; turite pleiskanas, arba kitokius symptomus galvoje, puola jūsų plaukai, ar žyla, maždaug jau išpuole. Nepagailėkite laiko, bet prisiųskite už du centų štempią ir savo adresą, o gausite informacijas. Net kurie turite sveikus plaukus, neprošalį turėti geras žinias. Bus duodami receptai. čia rasite pasekmingą specialą. . .

Taip-gi tie, kurie turite šlakus (dakšlus) bei spauguš įdėkite už du centus štempą, delei informacijų.

Rašykite ant adreso —

THE WESTERN CHEMICAL CO.,
P. O. Box J., Berea, Ohio.

JATUL'S ŠEIMYNIŠKOS GYDUOLĖS.

Apsaugojimui savo sveikatos vartokit:

Jatul's Anodia $1.00
Mūsų Anodia tikrai Europiško stiprumo;
Jatul's Capsulax .....50c.
Nuo užkietėjimo vidurių.
Jatul's Capudache Capsules .....50c.
Rekomenduojam nuo galvos skaudėjimo;
Jatul's Cough Remedy $1.00
..Šią medicinią mes rekomenduojam nuo kosulio ir krutinės skaudėjimo;
Jatul's Ext. Stomache Bitters $2.00
Duoda stiprumą ir taiso apetitą prie valgio ir
Jatul's Trejanka .....50c.
Sudėta iš gydančių šaknių.

Ir šimtai įvairių kitokių gydančių žolių galima gauti pas mus.

Visokius patarimus duodam, kas link medicinos ir sveikatos.

Reikalaujam agentų. Duodam gerą uždarbį.

Kreipkitės žemiaus paduotu adresu.

Per mane galima gauti medicinų, kokių tik pasaulyje vartojama. Reikale Tamsta, su orderiu sykiu siųsk ir pinigus "Money Order'iu" arba registruotą laišką adresuokit:

P. A. JATUL,
P. O. Box 2128. Boston, Mass.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, ateikite ant examino dykai; leiskite man pažiūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per suvirš 25 meus gydydamas Moteris ir Vyrus nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiškai išexaminavoju jus kiekvieną sykį ateinate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausį šios gadynės gydymą ar elektrikos ar medicinos pagal savo spėkų. Jeigu pagal mano nuomonės pasirodytų kad aš jūsų negaliu pagelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slabnas arba nuvargęs, ateik su manim pasikalbėti šiandiena dykai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba kokia kita liga, arba jei jūsų pilvas neviršina, skilvis nedirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba kuluose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietėjimą, galvos sukimą, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGAIŠINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Šimtai operacijų yra išvengiama vyrams ir moterims vartojan į laiką vėliausius mokslo išrastus gydymo budus. Mano kainos už gydymą yra labai prieinamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už naudą kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiūrėjimas yra dykai.

Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikęs gydymas yra pavojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare
Nedėldieniais ir šventėmis 10 ryte iki 2 po pietų.

LIETUVIS
Dabintojas-Piešėjas
TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgų metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Škecus ir apskaitliavimus darau už dyką — prisiuntus plenus, arba apžiūrėjus ant vietos. .

Adresas:

902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 W ROADWAY Cor. ST SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

332 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefon: So. Boston 253-M.
Gyvenimo vieta: 256 W. 3-rd St.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS

Ofiso adynos 1-3 P. M. 6-8 P.M.
Gydo visokias ligas Priskiria Akinius.

419 Boylston St Boston, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(*Dr. M. V. Kasparavičius*)
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10—12:30 ryte
1:30—6 ir 6:30—9 P. M.

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMO KLESOS
DANTISTAS

Dantis išraukiemi ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY
469 Broadway. So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare.
Nedėlionis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vak are

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbeti ir lietuviszkai
Ofiso valandos:
Ryt is iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius

276 New York Ave., kamp. Tyler St.
Newarck, N. Y.
Ofiso valandos
9-11 RYTE
1-3 PO PIETU
6-8 VAKARE
TELEFONAS Market 9268

Bell Phone Dickinson 3995 M
Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po piet.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermafuga sulaiko plaukų slinkimą, prašalina pleiskanas, niežėjima odos galvos, augina plaukus priduodama jėms reikalinga maista.

Dermafuga padarys kad Jusų plaukai bus tankus švelnus ir skaistus.

Oda Jusų galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados ir plaukai neslinks daugiaus!

Reikalaujant prisiusime Jum pašta suvis dykai išbandymui sampala.

Prisiuskite 10c. stampomis persiuntimo lėšu, gausi išbandymui dežiute Dermafuros ir brošiura.

ARGIL SPECIALTIES CO.
BOX 87. PHILADELPHIA, PA.